

Venezuela: rechtse staatsgreep stoppen!

De situatie in Venezuela heeft de afgelopen uren een kritiek punt bereikt. De nieuwe leider van de rechterzijde en extreemrechts in het land, Juan Guaidó (de recent verkozen voorzitter van het contrarevolutionaire nationale parlement), riep zichzelf uit tot president. Hij roept zijn aanhangers op tot straatprotest om de regering van Maduro te verdrijven. De meest reactionaire regeringen in Latijns-Amerika en daarbuiten, met Jai Bolsonaro (Brazilië) en Donald Trump (VS) vooraan, waren er snel bij om Guaidó te erkennen als enige “legitieme president” van Venezuela.

Verklaring door Izquierda Revolucionaria (CWI in Venezuela)

Staatsgreep gepland door het imperialisme en de rechterzijde in Venezuela

Met allerhande bedreigingen eiste de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken (en voormalige CIA-directeur) Mike Pompeo dat de regering-Maduro meteen ontslag neemt. “We houden alle opties open,” zei Trump. De leider van rechts in Venezuela zei op televisie dat “we dicht bij het ogenblik staan waar we al jaren voor vechten.” Hij riep Maduro op om ontslag te nemen “als hij zijn eigen leven wil redden.” Latijns-Amerikaanse regeringen die voor een reactionair en asociaal beleid staan en zich gedienschtig onderwerpen aan Washington, waren meteen enthousiast voor deze staatsgreep, ook al beweren ze voor ‘democratie’ op te komen. Kijk maar naar wie deze ‘heilige alliantie’ leidt: de Colombiaanse president Duque (verbonden met het narco-paramilitarisme van Uribe), de Argentijnse president Macri (verantwoordelijk voor de brutale besparingen die geleid hebben tot massaal protest in dat land) of de Hondurese president Juan Orlando Hernández (die vorig jaar electorale fraude met steun uit de VS organiseerde en verantwoordelijk voor repressie tegen activisten waarbij tientallen doden vielen). Er komt zoals verwacht ook applaus vanuit Europa, onder meer van de rechterzijde en extreemrechts in Spanje met

Pablo Casado (PP), Albert Rivera (Ciudadanos) en de fascistische elementen van Vox.

Guaidó en de Venezolaanse rechterzijde proberen voordeel te halen uit de wanhoop en de verontwaardiging van de Venezolaanse bevolking als gevolg van de economische en sociale ineenstorting van het land. Het BBP en de levensstandaard zijn de voorbije vier jaar gehalveerd. De situatie wordt enkel erger met prijsverhogingen tot 1000% sinds het begin van dit jaar!

Op dit ogenblik protesteren tienduizenden mensen in verschillende delen van het land. Ze volgen de oproep van Guaidó om de straten niet te verlaten tot Maduro ontslag neemt of het leger ingrijpt om hem te verwijderen. Hiermee wordt het script van de mislukte rechtse staatsgreep tegen Chavez in april 2002 opnieuw bovengehaald. Aan de andere kant kwamen aanhangers van de regering samen op het Plaza O’Leary in Caracas en andere centrale plaatsen in de grote steden. Van daar trokken ze naar het Miraflores paleis. Daarmee volgen ze de oproep van Diosdado Cabello, de leider van de Verenigde Socialistische Partij van Venezuela (PSUV), die opriep om net als in 2002 naar het presidentieel paleis te trekken om het te verdedigen tegen een aanval door de oppositie.

Akkoorden van de regering met de kapitalisten hebben de weg opengelegd voor de reactie

Het belangrijkste verschil tussen de huidige staatsgreep en die tegen Chavez in 2002 is dat de parasiterende, corrupte en reactionaire Venezolaanse rechterzijde er nu in slaagt om niet enkel jonge studenten, zelfstandigen en kleine ondernemers uit de middenklasse op de been te brengen, zoals tijdens de gewelddadige campagne waarbij meer dan 100 doden vielen tussen maart en juli 2017. Nu zijn er significante lagen van jongeren, werklozen en zelfs werkenden bij betrokken. Zij zijn wanhopig door de economische situatie en de brutale prijsverhogingen. Ze trekken vanuit arme wijken de straat op na oproepen door rechts en extreemrechts.

Sinds augustus 2018 past de regering-Maduro het zogenaamde Economisch Herstelplan toe. De Bolivar werd gedevalueerd en vervangen door een nieuwe munt, de Onafhankelijke Bolivar (met een koers van 60 BS voor 1 dollar). De hyperinflatie was al onhoudbaar, maar bereikt nieuwe niveaus. Voor het begin van deze laatste crisis, stond de koers al op 3.000 BS voor een dollar. Sommige analisten voorspellen een inflatie van zes of zeven cijfers dit jaar.

Een eenvoudige raadpleging in een privaat ziekenhuis – niet alleen de middenklasse maar ook veel werkenden moeten naar private ziekenhuizen omwille van de ineenstorting van de publieke gezondheidszorg – werd op enkele dagen fors duurder: van 2.000 BS tot 15.000 BS. Het publiek telecombedrijf Movilnet verhoogde het laagste tarief van 169 tot 1.300 BS. De regering heeft deze prijsverhogingen aanvaard, of voerde ze zelf door voor diensten en producten van publieke bedrijven. Het enige antwoord van de regering was een ‘triomfalistische’ aankondiging van een loonsverhoging met 400% (van 4500 tot 18.000 BS per maand). Dat is amper 6 dollar en helemaal onvoldoende als antwoord op de prijsstijgingen van alle basisproducten.

De beloofde loonsverhogingen zijn al lang opgegeten door de hyperinflatie voor ze effectief gerealiseerd worden. Dit voedt de woede, net als de triumfalistische en zelfs neerbuigende toon van de leiding en de PSUV-bureaucratie tegen wie protesteert, het inzetten van repressie tegen heel wat werkenden die de afgelopen maanden overgingen tot defensieve stakingen en het feit dat de meeste bureaucraten zelf allerhande privileges kennen met een levensstandaard die gelijkaardig is als die van de kapitalisten. In deze context kon de rechterzijde het initiatief in handen nemen en een nieuwe aanval op de macht inzetten.

Een overwinning van de rechtse reactionaire krachten zal de problemen van de werkenden niet oplossen. Het doel van de imperialisten die achter de schermen aan de touwtjes van Guaidó trekken, is om tot een tussenkomst door hooggeplaatste militairen of toch een significante laag in het leger te komen om zo Maduro omver te werpen en de macht aan rechts te geven. De afgelopen jaren kon Maduro de macht behouden door steeds meer toegevingen, economische macht en gewicht in de regering aan de legertop te geven. Dit droeg bij tot een toename van corruptie en het zorgde voor onrust onder de werkenden. Dit biedt echter geen garantie op steun van het leger aan Maduro.

Bij het vorige offensief om de macht te grijpen in 2017 slaagde de rechterzijde er al in om een bres te slaan in het staatsapparaat. Toen kwam er steun voor de Advocaat-Generaal Luisa Ortega Díaz en namen enkele topmilitairen ontslag. Een belangrijke factor voor de militaire leiding op dat ogenblik was dat de rechtse strategie niet leidde tot de massale mobilisaties waarop gehoopt werd. Het protest breidde niet uit van de stedelijke middenklasse naar de wijken van de werkenden en de armen. De terroristische activiteiten van fascistische bendes overtuigden honderdduizenden werkenden die niet tevreden waren met het regeringsbeleid om alsnog de PSUV en de Nationale Grondwetgevende Raad een laatste kans te geven. Nu is de situatie anders.

PSUV-bureaucratie staat niet voor socialisme

De gevestigde media en het internationale politieke establishment proberen de gebeurtenissen in Venezuela voor te stellen als het falen van het socialisme. Ze worden daarbij geholpen door de bureaucratische leiding van de PSUV die de rampzalige situatie en het akkoord met de kapitalisten voorstellen als een ‘overgang naar socialisme.’ De rechterzijde in Venezuela speelt in op de economische ramp om verwarring te zaaien onder de massa’s en om het idee van socialisme te discrediteren en daarmee meer algemeen ideeën als arbeiderscontrole en alles wat naar links of revolutie neigt.

Het programma van Maduro en de PSUV-leiding is lichtjaren ver verwijderd van socialisme en ook van wat miljoenen mensen verwachtten in 2013 toen ze voor het behoud van de sociale programma’s en hervormingen onder Chavez stemden. Die sociale programma’s moesten een antwoord bieden op de noden van de meest onderdrukte lagen van de bevolking.

Sindsdien hebben Maduro en zijn medewerkers, onder meer geïnspireerd door de Chinese regering en een hele reeks stalinistische ‘fellow travellers’, geprobeerd om de Venezolaanse en internationale heersende klasse ervan te overtuigen dat zij de ergste crisis uit de geschiedenis van het Venezolaanse kapitalisme konden beheersen en dat hun bewind tot minder sociale onrust zou leiden dan onder een rechts regime. De afgelopen maanden werden harde sociale besparingen en loonsverlagingen opgelegd. Duizenden personeelsleden van publieke bedrijven werden afgedankt. Dit alles werd toegedekt onder een waas van ‘revolutionaire mystiek.’

Dit beleid heeft vooral geleid tot een bijzonder snelle erosie van de massale sociale steun waarover de PSUV vroeger beschikte. Dezelfde burgerlijke krachten en zakenlui die voorheen genoten van regeringssteun en die akkoorden sloten met het regime, proberen nu in samenwerking met het imperialisme om directe controle over de regering en de staatsmacht te verwerven. Deze crisis is het resultaat van een bureaucratisch model van een kaste van gedemoraliseerde en corrupte toplui, legerleiders en politici, die zelf elke connectie met de levensomstandigheden van de meerderheid van de bevolking zijn verloren. Ze komen vooral op voor de eigen voorrechten en privileges. Hun beleid heeft de verworvenheden van de Bolivariaanse revolutie ondermijnd en laat de rechterzijde toe om vooruitgang te boeken.

Zet actiecomités op in elke wijk en elk bedrijf. Voor een links eenheidsfront tegen de staatsgreep en tegen kapitalisme en bureaucratie!

Guaidó is een wolf in schapenvacht. Hij spreekt over een regering voor iedereen en over verzoening. Als de rechtse en extreemrechtse krachten die hem steunen aan de macht komen, zal dit een nachtmerrie zijn voor miljoenen werkenden en armen die nu al zwaar te lijden hebben onder de sociale en economische crisis. De politieke en economische agenda van rechts kan enkel toegepast worden als er meer afdankingen zijn, als de sociale uitgaven verder ingeperkt worden en als vakbonden, sociale bewegingen en linkse activisten nog brutaler en bloediger onderdrukt worden dan in de landen van de sponsors van de rechterzijde: Brazilië, Argentinië of Honduras.

De eerste taak van de werkende klasse en van politiek bewuste en strijdbare mensen in Venezuela is om het verzet tegen de staatsgreep te organiseren. We moeten de ware bedoelingen van Guaidó, de rechterzijde en het imperialisme aanklagen. We moeten vergaderingen opzetten in de bedrijven en werkplaatsen om onze noden en eisen te bespreken en om uit te leggen waarom de economische plannen van rechts een enorm gevaar vormen. We moeten actiecomités opzetten in elke werkplaats en elke buurt om de rechten van de werkenden te verdedigen en om op te komen voor een echt socialistisch programma dat de grote private monopolies en banken in publieke handen brengt om een einde te maken aan de hyperinflatie en de corruptie, om de privileges van de bureaucratie af te schaffen en om de macht door te geven aan de werkenden en de onderdrukten. Er moeten massale mobi-

lisaties komen waarbij de bevolking overgaat tot legitieme zelfverdediging tegen het rechtse geweld.

De ervaring van de voorbije jaren toont dat we voor een overwinning op rechts niet het minste vertrouwen kunnen stellen in de regering-Maduro, de bureaucratie of topmilitairen. Het is het beleid van Maduro, zijn bureaucratie en de corruptie ervan die de weg openen voor een rechtse staatsgreep. De enige manier om een tragische uitkomst voor de Venezolaanse werkende klasse en onderdrukten te vermijden, is door te bouwen aan een verenigd front van de linkerzijde, een front dat volledig los staat van wie deze ramp veroorzaakt heeft. Van daaruit moeten we openlijk vechten voor de macht om een democratisch beheer van de werkenden en onderdrukten te vestigen op basis van directe democratie in alle aspecten van het sociaal en economisch leven, op basis van een economisch plan en de onteigening van de kapitalisten. Democratische arbeiderscontrole en beheer van de sleutelsectoren van de economie kan zorgen voor werkgelegenheid, een grotere productie en herovering van de sociale verworvenheden die recent afgebouwd werden.

Er is geen tijd te verliezen. Er is massaal verzet nodig tegen de rechterzijde en het imperialisme. Dit moet gebeuren met massamobilisaties van onderuit waarbij een revolutionair socialistisch en internationalistisch programma wordt verdedigd. De werkenden van de hele wereld, in de eerste plaats die van Latijns-Amerika, hebben de plicht om het bloedbad te stoppen dat de rechtse staatsgreep en zijn internationale mentors voorbereiden. Alleen de werkenden kunnen het volk redden!